

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK TİYATROSU

1960-1970
YILLARINDA
TÜRK TİYATROSU

1970-1980
YILLARINDA
TÜRK TİYATROSU

1980-2000
YILLARINDA
TÜRK TİYATROSU

Dönemin Siyasal Ortamı

1950'lerin sonuna gelindiğinde çok partili sistemin işleyişinden ve bulunan noktadan memnun olmayan üç büyük kitle vardı: gençler, aydınlar ve subaylar.

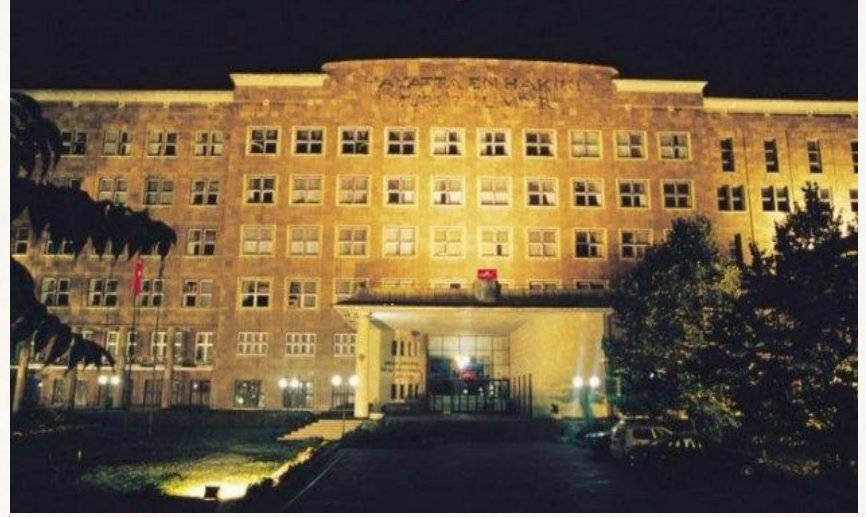
27 Mayıs 1960 günü Türkiye, Cumhuriyet tarihinin ilk askeri darbesi ile uyanmıştır.

Darbe toplumun geniş kesiminde olumlu olarak karşılanmış, muhafazakar kesime karşı çağdaşlığın kazandığı bir başarı olarak görülmüştür.

1960'LI YILLARDA TİYATRO

- Altmışlı yıllara gelindiğinde tiyatromuz her bakımdan atılım yapmaya hazırdır. Tiyatronun altın çağıdır.
- İlanlarda, oyun broşürlerinde tiyatro adabı, seyir görgüsü değil; oyun yazarları ya da tiyatro türleri üzerine yazılar, tiyatro sorunlarının irdelendiği tartışmalar, öneriler yer almaktadır.
- Modern Türk tiyatrosu, dört bin yıllık geleneğe sahip Batı tiyatrosuna yetişmeye çalışmaktadır.

Akademik tiyatro eğitiminin kuruluşu bu dönemin en önemli gelişmelerinden biridir.

1958'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan Tiyatro Enstitüsü 1964'te dört yıllık lisans eğitimi veren Tiyatro Kürsüsü'ne dönüştürülmüştür. Türkiye'de akademik tiyatro eğitiminin ilk adımı olarak sayılan bu kurum, tiyatromuza önemli katkıları olacak pek çok akademisyen, araştırmacı, eleştirmen ve sanatçı yetiştirmiştir.

Devlet Tiyatrosu 1960-1970 yılları arasında 84 yerli, 118 yabancı oyun ve 10 çocuk oyunu sergileyerek büyük bir atılım gerçekleştirmiştir. Devlet tiyatrolarındaki sahne sayılarının artması da bir diğer gelişmedir.

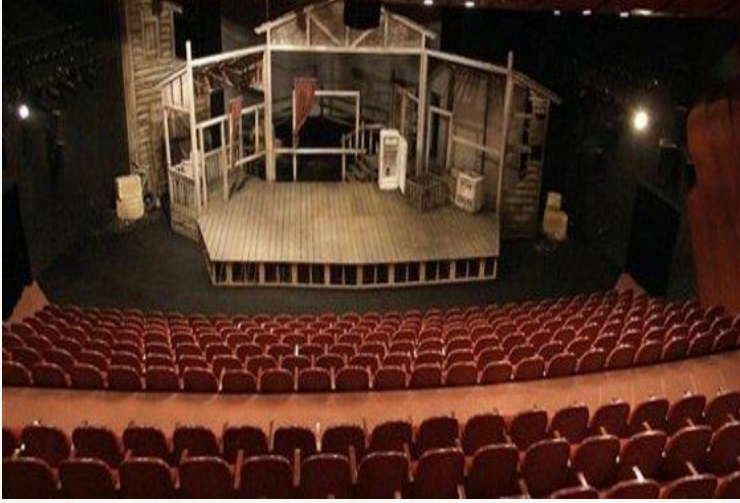
Genç oyun yazarlarımızın Midas'ın Kulakları, Evcilik Oyunu, Pusuda, Ocak gibi metinlerinden Akif Bey, İstanbul Efendisi gibi Türk ve Kral Oidipus, Woyzeck, Kral Lear, Medea, Vanya Dayı gibi dünya tiyatro edebiyatınının klasiklerine, Damdaki Kemancı, Kiss Me Kate, My Fair Lady gibi görkemli popüler müzikallere kadar geniş bir repertuvardan söz edilebilir.

Şehir Tiyatroları Ne Durumdaydı?

- Şehir tiyatro sanatçıları ile belediye görevlileri arasında yaşanan anlaşmazlıklar çeşitli eylemlerle protesto edilmiştir. 1966'da tiyatro yazarları bir bildiri yayınlayarak Muhsin Ertuğrul görevine dönene kadar Şehir Tiyatrolarına oyun vermeme kararı almışlardır. Yani sönük bir dönem olur ve bir süre sonra çıkan yangınlarda tiyatro tamamen yok olur.

- Bugüne dek varlığını ve çizgisini korumuş tiyatro toplulukları bu dönemde kurulmuştur. Bunlar:

DORMEN TİYATROSU

KENTER TİYATROSU

DOSTLAR TİYATROSU

ANKARA TİYATROSU

Bu dönemin bir başka önemli başlığı da “Kabare Tiyatrosu” örnekleri ve Geleneksel Türk Tiyatrosu öğeleriyle epik tiyatro anlayışını kesiştiren amatör/profesyonel gruplardır.

Kabare tiyatrosu nedir?

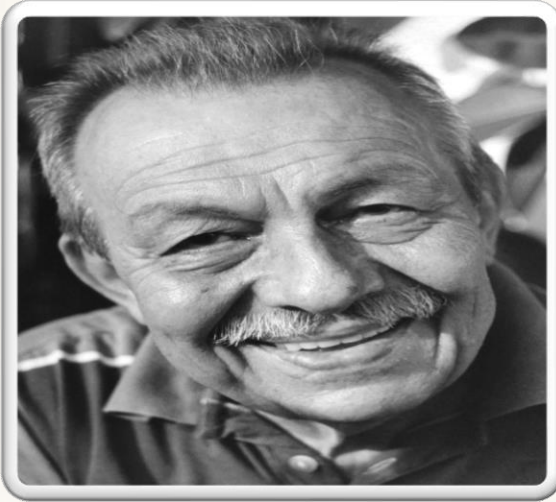
Kabare, güncel siyasal konuları, toplumsal ve kültürel yaşamdaki yozlukları, iğneleyici bir dille parodi, skeç, müzik vb biçimler aracılığıyla gülünç ama acı bir açıyla sergileyen, doğaçlamaya açık bir tiyatral türdür. Kabare türü Türkiye’de 1960’ların ortalarından başlayarak en tanınmış örneklerini 1970’lerde vermiştir.

1960'LARDA OYUN YAZARLIĞI VE TEMATİK YÖNELİMLERİ

Siyasal ve
ekonomik yapıya
odaklanan oyunlar

Toplumsal ve
kültürel yapıyı
tartışan oyunlar

ÇETİN ALTAN
DİLEKÇE

RECEP BİLGİNER
BEN DEVLETİM

Sabit ve dar gelirli ailenin durumunu sergiler. Bu iki oyunda da memur içinde bulunduğu düzenin bir parçası olarak rüşvet almasının nedenlerine de değinerek işlenmiştir.

ORHAN ASENA-SİMAVNALI ŞEYH BEDREDDİN

- Adlı oyununda düzenin değişmesi gerektiğine inanan fakat kaçınılmaz olara giderilen bir hünkarı, vaktinden önce gelen bir sosyalizm anlayışını, toplum ve devlet düzenini değiştirme çabasını yansıtmıştır.

EROL TOY-PİR SULTAN ABDAL

- Devlet düzenindeki aksaklıkların temeline dikkati çekerek, halkın kurtuluşunu devletin dışında arayışlarını vurgulamıştır.

SERMET ÇAĞAN-AYAK BACAK FABRİKASI

- Kapitalist sistemin çarklarını, yabancı sermaye ile yerli işbirliğinin devlet ile işbirliği kurarak yerli halkı sömürmesini anlatmıştır.

AZİZ NESİN-DÜDÜKÇÜLERLE FİRÇACILARIN SAVAŞI

- Uluslar arası ekonomik ve siyasal ilişkilerin çıkar birlikteliğine eğilerek yansımalarına değinmiştir.

RECEP BİLGİNER- İSYANCILAR

- Ekonomik ve siyasal çıkar ortaklığı ve sistemdeki çarpıklığın biçimsel olarak gerçekçi örneğini göstermiştir.

TURGUT ÖZAKMAN-OCAK

- Bunalım içindeki bir aileyi ele almıştır. Ailenin bu hale gelmesinin, dağılma tehlikesiyle yüz yüze kalmasının nedeni ekonomik bozukluktur.

VASIF ÖNGÖREN-ALMANYA DEFTERİ

- Kısa yoldan zengin olan bir 'mahalle milyoneri'ni ve kendi hayallerinin peşinden sürüklenen bir aileyi sahneye getirir.

MEHMET AKAN- HAM HUM ŞAROLOP

- Adlı oyununda anne Herdemnazik ile kızı Bazannazik, 'Bayat' mecmuasında gördükleri ve hayalini kurdukları yaşama ulaşmak için ne gerekiyorsa yaparlar.

ORHAN KEMAL- İSPİNOZLAR

- Evin kızlarının elinden düşürmediği magazin dergileri vurgulanır..

ADALET AĐAOĐLU-EVCİLİK OYUNU

- Evlilik kurumuna, toplumsal yapının bireye dayattığı kalıplara dikkati çeker.

GÜNER SÜMER-YARIN CUMARTESİ

- Toplumsal önyargıya değinir.

Turgut
Özakman-
Paramparça

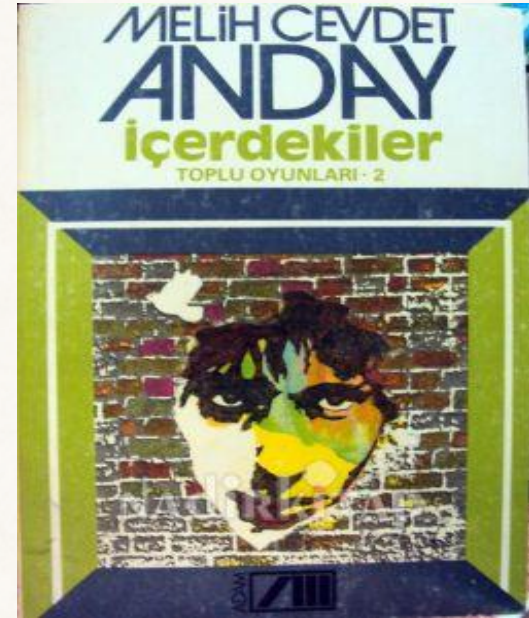
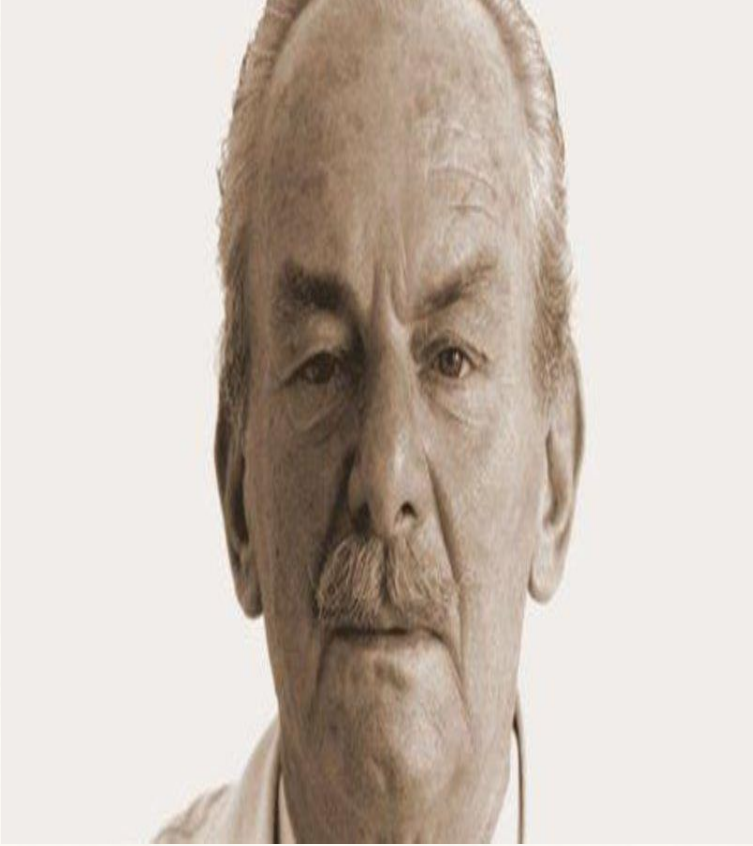
Oktay Rifat-
Yağmur
Sıkıntısı

Vüs'at
O.Bener-
Ihlamur Ağacı

Cevat Fehmi
Başkut-
Üzüntüyü
Bırak

Aile ekonomik ve siyasal yapının bir sonucu olarak değil, bireyin iç dünyasının ve duygusal beklentilerinin karşılanamaması nedeniyle huzursuzluklar ve ayrılıklar yaşar.

MELİH CEVDET ANDAY

“Mikadonun çöpleri” uluslararası tiyatro festivaline götürülüyor

İlk defa bir Türk yazarının eseri İngiltere’de Türk sanatçıları tarafından temsil edilecek

İngiltere’de yapılmakta olan Milletlerarası Tiyatro Festivalinde ilk defa bir Türk yazarının sahne eseri İngilizce olarak Türk sanatçıları tarafından oynanacaktır.

Bilindiği gibi her yıl, Londra’da milletlerarası bir tiyatro festivali tertiplenmektedir. Memleketimizden de bu festivale davet edilmiş bulunan Devlet Tiyatrosu gibi topluluklar vardır. Ancak, Nisan ve Mayıs aylarında yapıldığı için, festivale Türk sanatçılarının katılmaları kolay mümkün olamamaktadır. Birkaç yıldan beri ismen bu festivale çağırılan Kent Oyuncuları topluluğu, 1968 Nisanında Londra’ya gitmeye karar vermişlerdir. Kent Oyuncu-

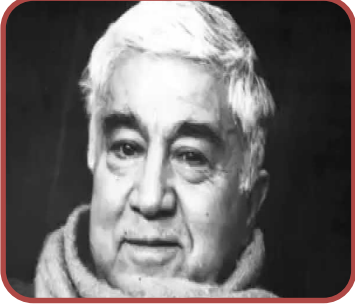
ları, başladığı günden beri büyük bir başarıyla devam eden «Mikado’nun Çöpleri» adlı iki kişilik oyunu Londra’ya götüreceklerdir.

Melih Cevdet Anday’ın yazdığı «absurde (anlamsız)» tiyatro türündeki bu eser Nermin Menemencioglu tarafından İngilizceye çevrilmiştir. Eserin İngilizce metnini, Türk çesini sahnede temsil eden Yıldız ve Müşfik Kenter oynayacaklardır.

Bu suretle, Türk sahne sanatçıları tarafından Londra’da, ilk defa bir Türk yazarının telif eseri, İngiliz dilinde oynanmış olacaktır.

BU ESERLERDE BİREYİN İÇ DÜNYASININ VE YAKIN İLİŞKİLERİNDE YAŞADIĞI
ÇELİŞMELERİN EN ETKİLİ ÖRNEKLERİNİ GÖRÜRÜZ !

- Burada bireyin karakter ayrıntıları, mutsuzluk nedenleri sorgulanır. Birey toplum baskısından rahatsızdır ve kendini gerçekleştirme, ifade etme çabası içerisindedir. Bu nedenle erkek kadın ilişkilerinde genellikle toplumsal kimliklerinden soyutlanmış sahnede tamamen kendi dünyasının özellikleri ve beklentileriyle baş başa olan bireyi görürüz.

AZİZ NESİN-ÇİÇU

- Yalnızlığından ve yabancılaşmışlığından kurtulmak için toplumun onayladığı yaşamı sürmeye karar veren bireyin yaşadığı mutsuzluklar anlatılmaktadır.

GÜNGÖR DİLMEN- AVCI KARKAP Ve KÜP HAMİT

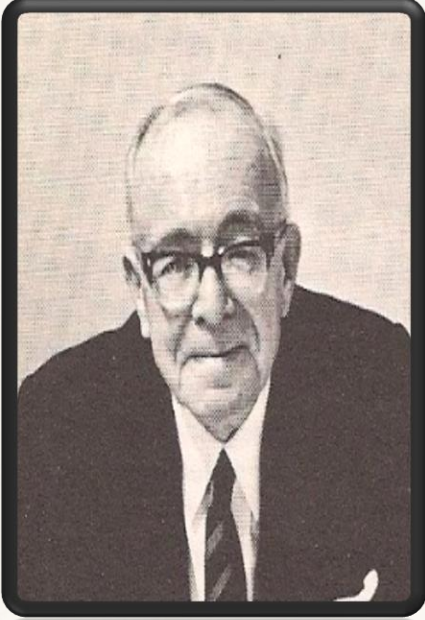
- Yine evrensel bağda bireyin çelişkileri kendini gerçekleştirme özlemi dile getirilmiş.

OKTAY RİFAT-ATLARLA FİLLER

- Toplumsal kurallar içinde davranılması gerektiği gibi davranan bireyin iç dünyasını sahneye getirerek bireyin çelişkilerini somutlaştırır.

Altmışlı yılların oyun yazarlığında önemli bir eğilim de köy, kasaba ve gecekondu gerçeklerine yönelme eğilimi olarak belirtilmelidir.

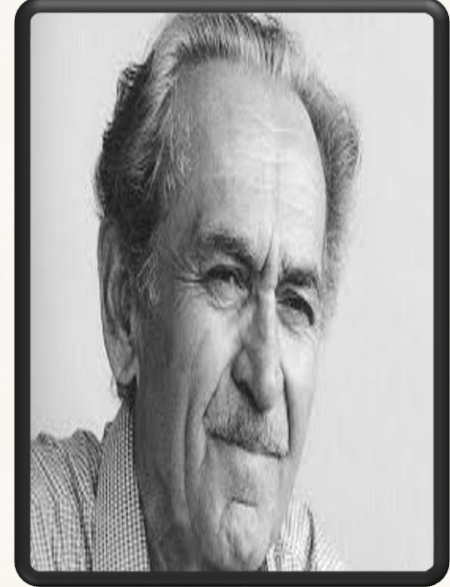
CEVAT FEHİMİ BAŞKUT
BUZLAR ÇÖZÜLMEDEN

NECATİ CUMALI
TEHLİKELİ GÜVERCİN

RECEP BİLGİNER
İSYANCILAR

TALİP APAYDIN
BİR YOL

BU ESERLERDE;

- ❑ Anadolu insanının eğitilmemesi,
- ❑ Kurulu dűzenin bozulmaması için el birliđi yapan ađlar, muhtar ve din adamları ekonomik çıkar birlikteliđi içinde gűsterilir.
- ❑ Konuyu tűre baskısı, kan davası, evlilik sorunları, kűy kadınının durumlarını yansıtarak ortaya koyanlar da vardır.

! İdealist köy öğretmenleri köy unsurunun vazgeçilmez bir parçasıdır.

! Yazarlar kentsel yaşamdaki değişmelere karşın köy yaşamındaki monotonluğa değişmezliğe de değinmişlerdir.

Tiyatro
yazarları köy
kadınının
durumunu
gözler
önüne
sermişlerdir.

CAHİT ATAY

→ SULTAN GELİN

→ ANA HANIM KIZ
HANIM

KÖY KADINININ GÜNLÜK
YAŞAMDAKİ ÇİLESİ
ANLATILMAKTA.

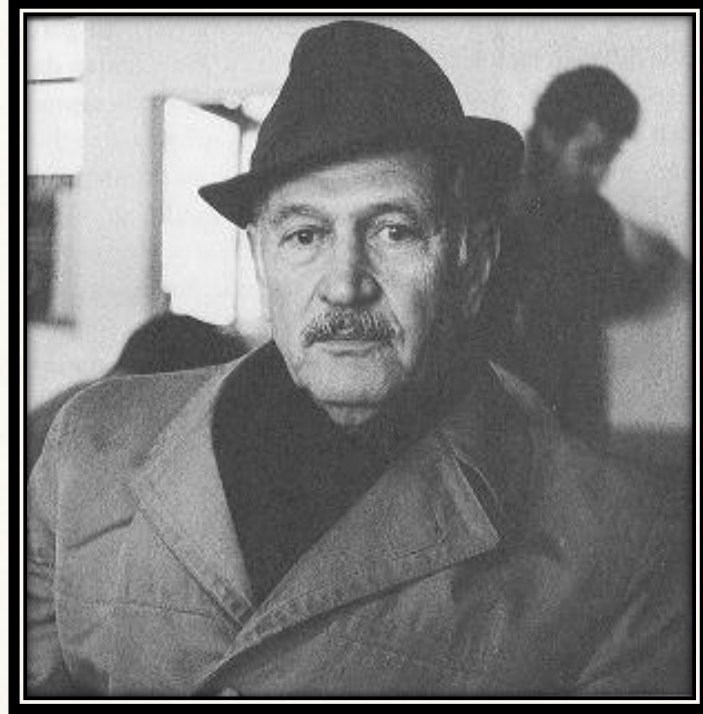

KUMA SORUNUNUN İSE EN ETKİLİ ÖRNEĞİNİ KUŞKUSUZ GÜNGÖR
DİLMEN KURBAN ADLI ESERİNDE VERMİŞTİR !

ALTMİŐLARIN TÜRKİYE'SİNİN BİR GERÇEĞİ OLARAK GECEKONDU SORUNU DA
OYUN YAZARLARININ EĞİLDİKLERİ KONULAR ARASINDA YERİNİ ALMIŞTIR.

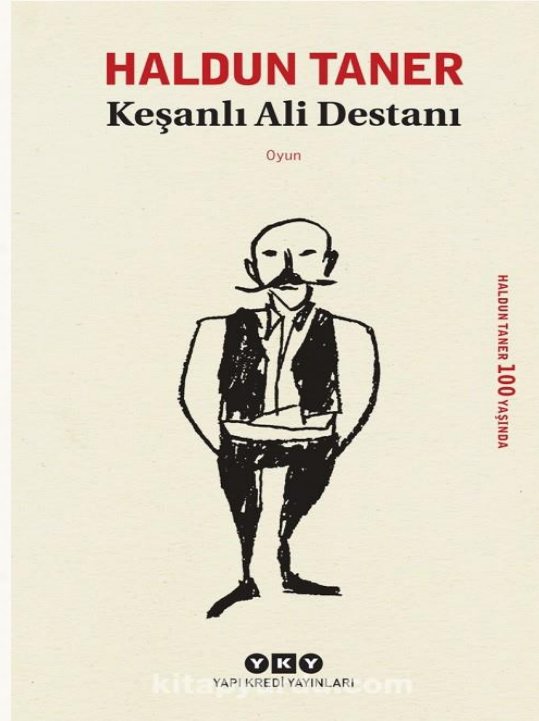

HALDUN TANER
KEŐANLI ALİ DESTANI

OKTAY RİFAT
ÇİL HOROZ

- Haldun Taner gecekondlu yaşamını siyasal ekonomik yapıya temellendirip ayrıntılarla işlerken, Oktay Rifat siyasal ekonomik yapıyı silik bir fon olarak kullanarak gecekondlu yaşamını, bireylerin çıkmazları, özlemleri ve kendine has bir yaşam düzeni içinde yansıtmıştır.

1970-1980 YILLARINDA TIYATRO

DÖNEMİN TOPLUMSAL VE SİYASAL ÖZELLİKLERİ

- 1970-1980 dönemi bir 12 Mart 1971 muhtırasından 12 Eylül 1980 askeri darbesine kadar geçen süreyi kapsamaktadır.

- ✓ Türkiye tarihinde bu yıllar ekonomik ve politik bunalımlarla ilerleyen ve bu karmaşanın sokağa, insan ilişkilerine yansiyarak bir toplumsal karmaşaya yol açtığı bir süreç olarak yaşanmıştır.
- ✓ Türk toplumsal yaşantısının önemli bir dilimini oluşturmaktadır. Az gelişmiş demokrasimizin başarısız sınav yılları olarak da alabileceğimiz bu yıllar içinde tiyatro yaşantımız ve oyun yazarlığımız büyük ölçüde etkilenmiştir.

**1970'Lİ YILLARDA TELEVİZYON TÜRK TOPLUMUNDA
YAYGINLAŞMAYA BAŞLAMIŞTIR. PEKİ BU
YAYGINLAŞMA TÜRK TİYATROSUNU ETKİLEMİŞ
MİDİR?**

- Yine bu dönemde devlet tiyatrolarının bölge tiyatrolarına dönüştürülmesi gerektiğine yönelik tartışmalar yaşanmış ancak herhangi bir atılım olmamıştır.
- İstanbul Şehir Tiyatroları için ise Muhsin Ertuğrul'un yeniden tiyatronun başına getirildiği 1974 yılı önemlidir.
- Muhsin Ertuğrul bu dönemde; **provaların halkın da izleyebilmesi, tiyatro biletlerinin ucuzlatılması** gibi faaliyetler yapmıştır.

TÜRK ÖZEL TİYATROLAR DERNEĞİ

- 1974-75 sürecinde yasaklamalar, engellemeler ve ekonomik sıkıntılar kısılacında tiyatroya uğraşan **özel tiyatroların** kurduğu bir dernektir.
- Daha sonra bu özel tiyatrolar kendi içinde ayrışmaya düşmüştür ve derneği kapatmışlardır.

1970’li yıllar tiyatro hayatının önemli bir adımı ise başını Ankara Sanat Tiyatrosu’nun ve Dostlar Tiyatrosu’nun çektiği ve kendilerini “devrimci tiyatrolar” olarak adlandıran gruplardır.

FERHAN ŞENSOY

1. Tiyatro oyunculuđu,
2. Sinema oyunculuđu,
3. Televizyon oyunculuđu,
4. Film senaryoları yazarlığı yapmıştır.

Tiyatroyu saran ekonomik zorlukların ötesinde tiyatro sanatçılarının da bu dönemde ekonomik zorluklar yaşadığı buna karşılık ek iş olarak seslendirme, televizyon oyunculuğu, sahne şovu, şarkıcılık gibi işlere yöneldikleri görülmektedir.

1970-80 dönemi tiyatro sanatının bina, seyirci, oyunculuk, eğitim gibi sorunları açısından da sancılı, arayışların, bocalamaların yaşandığı bir dönem olmuştur.

1970'li yılların sonuna doğru tiyatro sanatının gündemden düşmesiyle kentlerin içindeki tiyatro mekanları rant kaygısıyla ticari mekanlara, otoparklara, alışveriş merkezlerine dönüştürülmüştür.

Gerek şehir tiyatrolarında gerekse devlet tiyatroları salon ve bina sorununu ancak 1980'li yılların sonlarına doğru çözmeye çalışmışlar ancak bu da nüfus artışı ile birlikte yetersiz olmuştur.

TİYATRO EĞİTİMİNDE YENİ BİR KURUM

1970’li yıllarda tiyatro eğitimi açısından önemli gelişmeler olmuştur. 1974 yılında Konservatuarlar MEB’in bünyesinden üniversitelerin bünyesine alınmıştır. 1974 yılında Türkiye’nin ilk Güzel Sanatlar Fakültesi açılmıştır. 1976 yılında da tiyatro bölümü gelmiştir.

OYUN YAZARLARININ BRECHT İLE TANIŞMASI

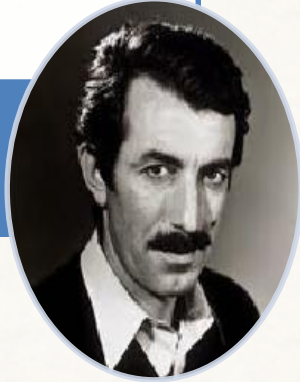
Kendi geleneksel gösteri sanatlarımızdaki estetikle çağdaş tiyatro estetiğini birleştirme çabaları bu yıllarda başlamıştır.

Bu bağlamda dünya tiyatrosunun en ilgi çeken ismi Bertolt Brecht adı ve onun tiyatrosu olarak epik tiyatro öne çıkmaktadır.

Bertolth Brecht'ten Etkilenen Tiyatro Yazarlarımız

- RUMUZ
GONCAGÜL

OKTAY
ARAYICI

- ÇARK
- SARIZEYBEK

BAŞAR
SABUNCU

- BİR ÖLÜ
KALKACAK

VEDAT
TÜRKALİ

- DÜĞÜN
YA DA
DAVUL

HAŞMET
ZEYBEK

- EL KAPISI
- NEREYE
PAYİDAR?

BİLGESU
ERENUS

- YİTİK
KÖPEK

ORHAN
İYİLER

YENİ BİR AÇILIM: DEVEKUŞU KABARE TİYATROSU

- Türk tiyatrosuna kabare türünün girmesi ve bu türde oyunlar yazılması da dönemin önemli gelişmelerindedir.
- Haldun Taner öncülüğünde kurulmuştur.
- Kabare tiyatrosu için yazılmış ve oynanmış eserler:
- **Vatan Kurtaran Şaban, Bu Şehir İstanbul ki, Astronot Niyazi, Ha Bu Diyar, Dün Bugün, Haneler, Yalan Dünya ve Aşk-u Sevda..**

GRUP YAZARLIĞI VE ORTAK YAZIM

- Dönemin “ortakçı” politik tavrı da o güne değin yazarlık alanında görölmeyen “ortak yazım” ve “grup yazarlığı” gibi kavramları gündeme getirmiştir. Bu kavramlar oyun yazarlığımız için bu dönemde ortaya çıkmış kavramlar olarak önemli sayılmalıdır.

GÜNCEL OLAN VE TOPLUMSAL OLANA BAĞLILIK

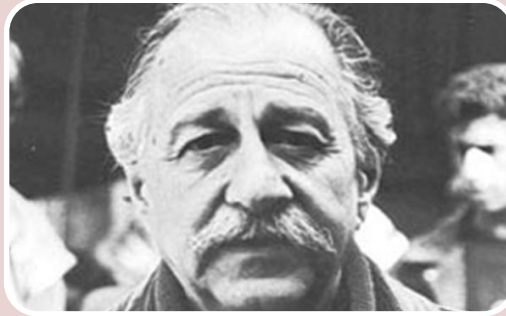
- 70'li yıllar Türk Oyun yazarlığının kendine özgü yanlarından biri de, dönemin baskı anlayışının etkisinde güncel olana aşırı derecede bağlılık ve güncel olayları sahne üzerine taşıma eğilimidir.

? Neden güncel olaylara bağlı kalmışlardır?

1960'lardan başlayarak bizim sanatımızda işçi ekseninde sosyalist bir bakış açısıyla yazılan oyunlarda büyük bir patlama görülmüştür.

Başar Sabuncu
Çark,Zemberek

Ahmet Oktay
Kurt Dişi

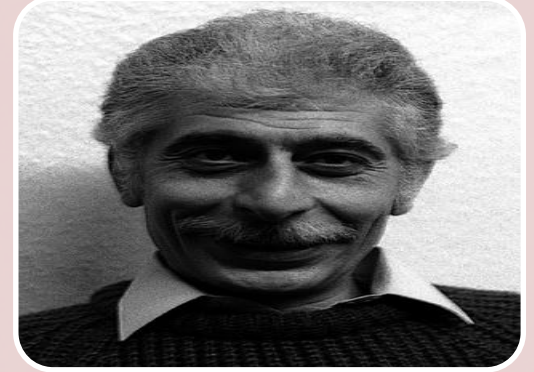
Oben Güney
Gençlerin Suçu
Yük

Bilgesu
Erenus
Ortak,
Nereye
Payidar

Beyazıt
Gülercan
Lodos

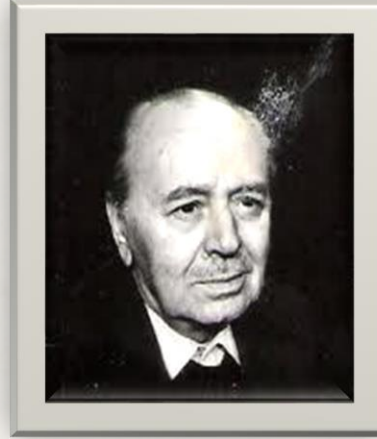

Vasıf
Öngören
Almanya
Defteri,
Zengin
Mutfağı

Bu dönem yazılan ve köy dekorunda gelişen oyunların çoğunda toprağa bağlılık ile kent özleminin çatışması yoğun bir biçimde hissedilir.

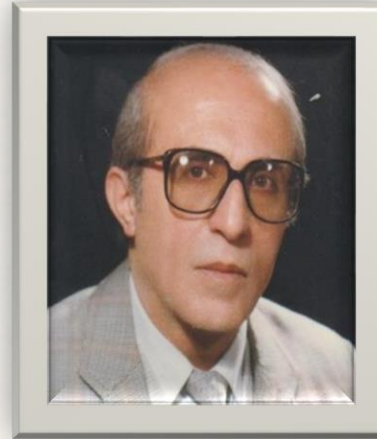
TURAN
OFLAZOĞLU
-Elif Ana

ORHAN AŞENA
-Toroslardan Öteye

NEZİHE ARAZ
-Bozkır
Güzellemesi

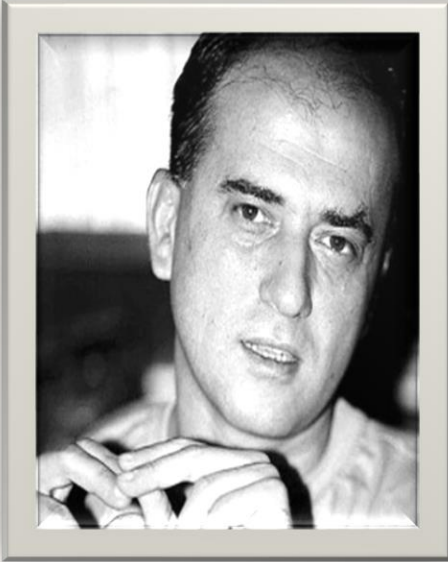
VASFİ UÇKAN
-Acılı Toprak

REMZİ ÖZÇELİK
-Taş Bademler

ERDOĞAN AYTEKİN
-Ebekaya

Murathan Mungan
-Mahmud ile
Yezida

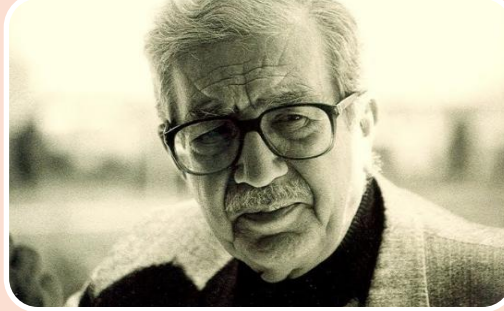

RECEP BİLGİNER
-Sarı Naciye

TARİHSEL YA DA MİTOLOJİK KONULAR ÜZERİNDE YAZILMIŞ OYUNLAR BU DÖNEMDE OLDUKÇA ÖNEMLİDİR.

TURAN
OFLAZOĞLU
-Kösem Sultan
-Genç Osman

TURGUT
ÖZAKMAN
-Fehim Paşa
Konağı

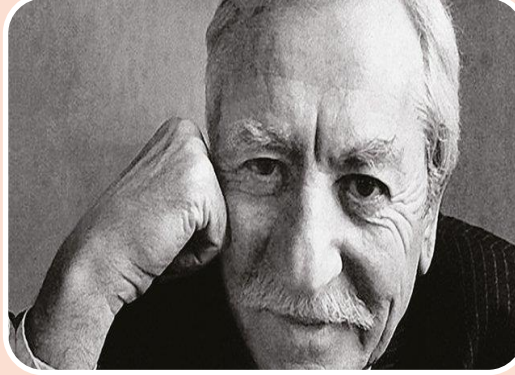

UĞUR
MUMCU
-Sakıncalı
Piyade

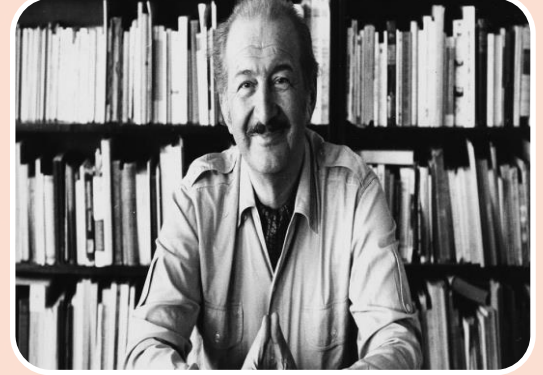
GÜNGÖR
DİLMEN

-Midas'ın
Kördüğümü
-Deli Dumrul

TARIK
BUĞRA

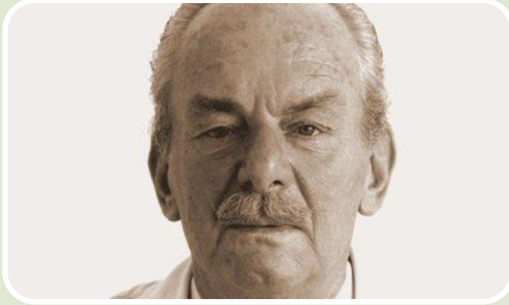
-İbişin
Rüyası

HALDUN
TANER

-Sersem
Kocanın
Kurnaz Karısı

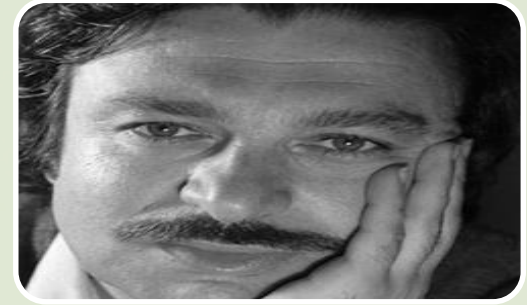
Kimi yazarlar eskinin izinde toplumsal değer yargılarının ve geleneklerin kent yaşantısı içinde ezilmesine yönelirken, kimi yazarlar da bu karmaşık yapıdan kaçarak kendi iç dünyasına dönen bireyin evrenini yansıtmaya çalışmışlardır.

MELİH CEVDET
ANDAY
-Yarın Başka
Koruda

AZİZ NESİN
-Gol Kralı Sait
Hopsait
-Yaşar Ne Yaşar Ne
Yaşamaz
-Hakkımı Ver Hakkı

OĞUZ ATAY
-Oyunlarla
Yaşayanlar

ADALET
AġAOĐLU

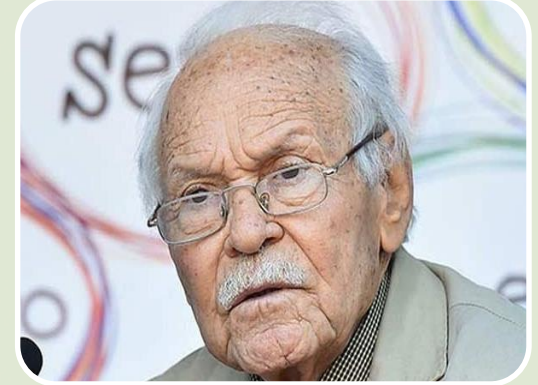
-Çıkış

NECATİ
CUMALI

-Yürüyen
Geceyi Dinle

-Dün
Neredeydiniz?

MUZAFFER
İZGÜ

-Reçetesi
Peçete

1980-2000 YILLARINDA TIYATRO

DÖNEMİN SİYASAL ORTAMI

Tiyatromuzun 1980-2000 dönemi hem yüzyıl dönemi sancılarının hem de 12 Eylül 1981'de devlet yönetimine Silahlı Kuvvetlerin müdahalesi ile yaşanan sıra dışı bir politik- toplumsal aşamanın izlerini taşır. Devlet baskısıyla tiyatronun evcilleştirilmesi söz konusudur.

DÖNEMİN TOPLUMSAL ORTAMI

1980-2000 dönemi; siyasetle ilgilenmekten caydırılmış , yalnızca kendi çıkarlarını kollamaya koşullandırılmış, yasal haklarını korumakta çekingen, toplumda olup bitenle kendisine ve ailesine dokunmuyorsa ilgilenmeyen, sanat olaylarına uzak, düşünmeyi ve eylemeyi dört yılda bir oy verdiği politikacılara bırakmış, her duyduğuna inanan, içe kapanık bir toplum olmuştur.

1980-2000 Döneminde Dünya Tiyatrosunun Tiyatromuza Etkileri

- Dramatik metin kullanımından gitgide uzaklaşarak metinler arası olmayı gözeten ve performans sanatına yönelen Robert WILSON'IN etkisi oldukça büyüktür.
- Performans temelli dans tiyatrosu hızlı bir yükselişe geçmiştir.
- Ayla Algan-Beklan Algan'ın İstanbul Şehir Tiyatroları bünyesinde kurulmuş olan TAL'de (Tiyatro Araştırmaları Laboratuvarı) yaptıkları çalışmaları, Prof. Dr. Nurhan Karadağ'ın Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde ve Ankara Deneme Sahnesi'nde gerçekleştirdiği çalışmalar Dünya Tiyatrosundaki yeni eğilimlerle bütünleşmiştir.

ROBERT WILSON

- Bu dönem Devlet Tiyatrosu sahnelerinin çoğaltıldığı bir dönem olmuştur.
- 1985'te Adana Devlet Tiyatrosu yerleşik düzene geçip sürekli oyun sergilemeye başlamıştır.
- 1988'de Trabzon ve Diyarbakır Devlet tiyatroları kurulmuştur.
- 1998'de ise Sivas, Van, Erzurum, Konya Devlet Tiyatro sahneleri, 1993'te Antalya Devlet Tiyatrosu açılmıştır.
- Tiyatro okullarının sayısı 30'u bulmuştur.

TEK KİŞİLİK OYUN TÜRÜNDE BİR PATLAMA YAŞANIR!

- GÜNGÖR DİLMEN-Ben Anadolu
- FERHAN ŞENSOY-Ferhangi Şeyler
- GENCO ERKAL-Her Gün Yeni Baştan
- ATAOL BEHRAMOĞLU-Mutlu Ol Nazım
- NEZİHE ARAZ-Kurtuluş Savaşı Kadınları

BELGESEL TİYATRO ÖRNEKLERİ DE BU DÖNEMDE BAŞLI BAŞINA BİR EĞİLİM OLUŞTURUR!

- FARUK EREM-Bir Ceza Avukatının Anıları
- HALUK IŞIK-Külrenge Sabahlar
- METİN BALAY-Deniz Diye Bir Delikanlı
- NEZİHE ARAZ-Latife
- GENCO ERKAL-Sivas 93

YAZAR TİYATROSU OLGUSU DA SÜRMEKTEDİR!

- FERHAN ŞEYSOY
- NECATİ AKPINAR
- YILMAZ ERDOĞAN
- YEŞİM ÖZSOY GÜLAN

PERFORMANS AĞIRLIKLI TİYATRO DA GÜNDEMDEDİR!

- Yekta KOPAN-İki Kişilik Oyun
- Mustafa AVKIRAN-Ashura
- Murathan MUNGAN- Kağıt-Taş-Kumaş
- Hasan ERKEK-Kutsal Döngü

DÖNEMİN OYUN YAZARLIĞI HAKKINDA BİLGİ

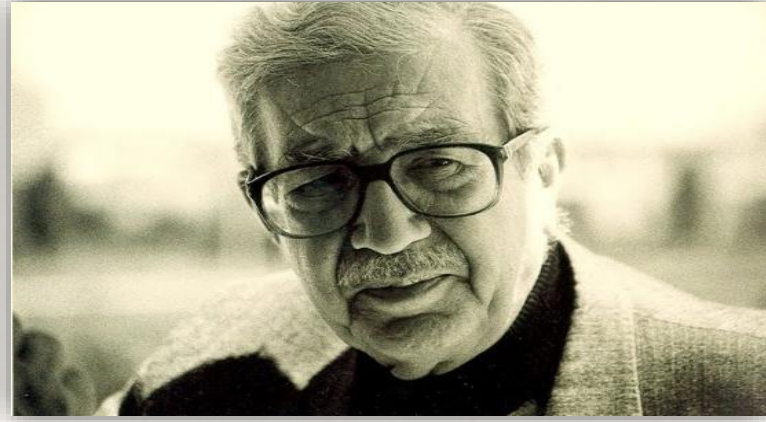
Bu ortamda yazarlar genellikle içlerine kapanırlar ve bu nedenle yazdıklarında oto sansür uygularlar. Sonuç olarak da oyunların içerdiği mesajlar pek suya sabuna dokunmayan cinstendir.

Yazarlar yeni biçimsel denemelere girmektense daha çok bilinen biçimleri denemeyi yeğlerler . Genellikle tiyatronun geçmiş dönemlerinde yapılanlar yinelenmektedir ve ilgi çekmez.

Seyircinin tiyatro ile ilişkisi kopuktur.

Dünya üzerinde gelişen performans tiyatrosu, dans tiyatrosu gibi olguların ilk uygulamaları bu dönemde yapılsa da bunlar daha başlangıç aşamasındadır.

Turgut Özakman

BİR ŞEHNAZ
OYUN

1. Dünya Savaşı'nın eşliğindeki 1914 İstanbul'unda sıradan insanların ilişkilerini ve çatışmalarını anlatır. Dramatik durumu Goben ve Breslau adlı gemilerin ülkemize sığınması olmuştur.

TÖRE

Kan davasını lanetleyen kadınlara adanmış bir oyundur. Trajik bir konuyu güldürü öğeleriyle yumuşatmıştır.

Tuncer Cücenoglu

KADINCIKLAR

→ Bir genelevde geçen oyunda erkek egemen toplumunda kadının metalaştırılması anlatılmaktadır.

ÇIKMAZ
SOKAK

→ Baskı rejimlerinin giderek bir polis devleti haline gelişi ile işkenceci bir polisin işkence ettiği bir kadın tarafından sorgulanışı gerilimli ve inandırıcı bir şekilde anlatılıyor.

FERHAN ŞENSOY

ŞAHLARI DA
VURULAR

İran'ın Şah rejiminin yıkılıp köktendinci rejimin gelmesiyle yaşanan değişimi anlatmaktadır.

İSTANBUL'U
SATIYORUM

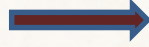
İstanbul'un tarihi değerlerini hiçe sayıp üzerine beton dökülmesini eleştiren bir eser.

SAHİBİNDEN SATILIK
ORTAOYUNU
İŞSİZLER CENNETE GİDER

Orta oyunu türünde vermiş olduğu önemli eserlerdir.

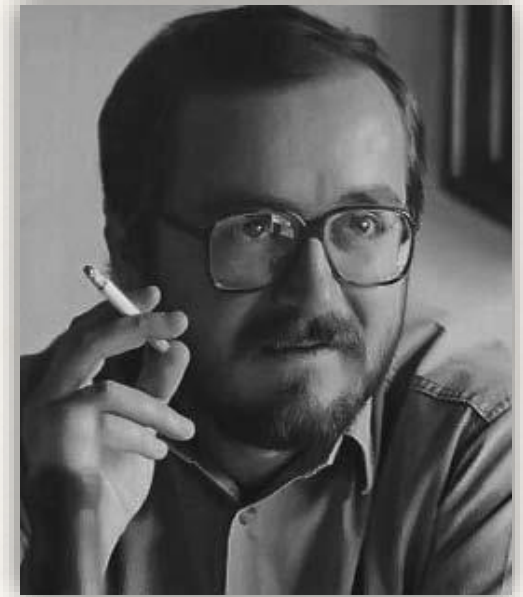
MEMET BAYDUR

YANGIN YERİNDE
ORKİDELER

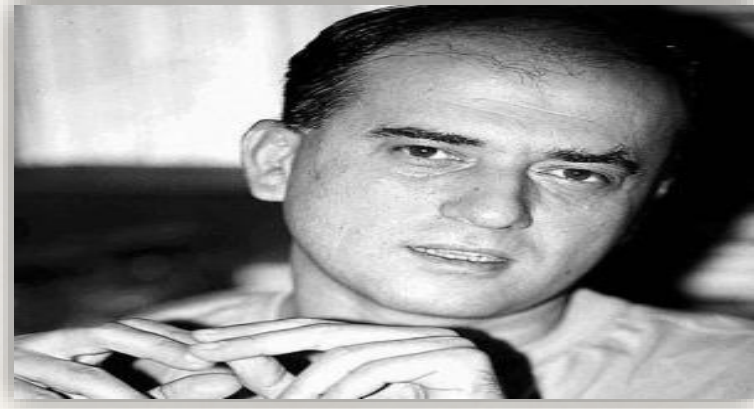

İstanbul'da her kesimden insanın gelip geçtiği ıssız bir köprü altı ortamında yer alan oyunda, 'aydın' sayılmayan kesimin bilgeliğiyle, aydın kesimin okumuşluğu ama sıradanlıktan kurtulamamışlığı çatıştırılır.

Memet Baydur, dünyaya bir 'aydın kişinin gözlükleriyle bakarken, politik-toplumsal çizgide olsun olmasın, tüm oyunlarını dünya kültürünün zenginlikleriyle bezer.

MURATHAN MUNGAN

MEZOPOTOMYA ÜÇLEMESİ

Ortadoğu coğrafyasında yaşayan insanın geleneksel varoluş motiflerini değerlendirirken, oyunlara biçimsel açıdan destansı bir estetik, içerik açısından da trajik bir derinlik katmıştır.

- 1) MAHMUD İLE YEZİDA
- 2) TAZİYE
- 3) GEYİKLER VE LANETLER

BU ÜÇ ESERDEN TAZİYE
ÖDÜLLÜ BİR YAPITIR!